

მართალია

წასვლა პილსუდსკისა...
ხ ხ უ
ბარტელი და...

„მე უშეძლო პროსტიტუტების სეიმის გარეკა და
ქიასავით მისი გასრევა... მაგრამ ეს არ ჩავიდინე
და თითონ მივდივარ“
—(პილსუდსკის ინტერვიუდან)

ლინი

თუმცა სავარძლის დატოვებაზე
ვიხარები გულში და ვითუთქები,
მაგრამ დროებით მა, „სათამაშო“
დღე, გაერთონ „პროსტიტუტები“!

„პრავა-კაცია“

შველა კაცია, განა კაცია?
 არის კაცია კაცურადაც,
 მომხარებით ტანზედ აცვია
 და „უწითლესი“ არის ტურაზეც!

გვარც ცურვისგან აქვს შენაგინო
 და თუ მდგირე წყლის ხმაც ეაურება,
 მარჯვით უქნევინ მისინ საკენი
 ზოგჯერ თუ არ ხვდა თვით „გაცურება“!..
 თუმც არის ჭოგვრი საკუთარ ცხვირის
 და ჭვრეტაც თავის—ქობის-ბანური,
 ცაცობს ხელშიც მორჩილად სტორის
 კეშმარიტება ეს, ანბანური..

არის „უფროსთა“ ცვლა თუ ყენება,
 რასაც განაგებს ყოვლისმძლე მასა!
 თუ იცი დროზე ნის ქენება,
 უფროსობაზეც მიიღებ ხმას.

მოხდება ისიც, რომ სჯობს ყურება,
 და თუ დროდ წყალი პირს გიყენია,
 დე, იხმარონ ყველა ქურცებმა,
 ტბლი ცხოვრება მიიღე შენია..

იყო კაციაც ურჩი „უფროსის“,
 მაგრამ „უფროსმა“ რომ გაიმარჯვა,
 მასთან კაციაც ახლო უფრო წის,
 იცის შესაფერ სიტყვების ხარჯვა..

„უფროსმა“ ქვეყნად რის მაქნია,
 თუ მას მებოქე არ მუავს თუნდ ცალი,
 ზურით—დღეს შენი, ხვალდ სხვისია,
 ზედ „ჩაკეიებსაც“ სდიო „პირის წყალი“!..
 მხოლოდ აქ მასა რომ აიყოლო

და თან უფროსიც მოინადროს,
 ვინმე სხვა ღირსი უნდა მიქალოს,
 თუ გინდა ზორბათ რომ იხადილოს..
 არა უმავს, თუ სადღისც კერძი
 ხისხლით ან ცერმლით არის ნარევი...
 რას იქო? მაზედ სხვაც ცხოვრების ღერძი,
 თან აქვს ზედ ბრუნვაც, გასაზარევი..

სამავიერით, ორი ხატის წინ
 გენთება სწორად ერთი სანთელი,
 წინ-წინ იცი, რომ არც შენ დიწვი
 და არც ის „ნაღდი“ შენი სათქმელი..

მოსინჯავ მხოლოდ წინ-წინ ნიადაგს,
 დააკვირდები იქა თუ აქ,
 რომ არ გადასცდე შემდეგ ლიანდაგს
 და ორპოფისაც არ გეცხოს ლაქა.

სენობს კაცია, რომ არის „ხაზები“!
 და თუ გზურს ერთი გიტანდეს ხაზი,
 მაშინ, კაციაც, რას ინაზებ?
 საკუთარს კბილზე მოიარეე ვაჟი..

თუმცა კაციას არც კი სჩვევია
 პირადი გეზი საერთო ძლივის,
 იგი ნიადაგ სხვებს უთრევია,
 თორემ მას თავი ხად მქონდა თრევის?!.

მხოლოდ დაბოლოს შენიშნავ იგი,
 რომ რაღაც მრეზით უცქერს მას ბეგის:
 —ვაჰ, თუ შეუშობს ეს ჩემი დინგი
 ან მიცვენს, რომ ვარ უძირო ქვევრი?!.

განსაკუთრებით—ეს შემდგომ იმის,
 რა რომ კაციაშ გვიც ულალბათ,
 თანამად ორპოფ კარაბაღინის
 საქმის ორგულად გვიც დახატა!

გივი, რომელსაც საქმის სინაღდ
 საკუთარ თავზეც ბეგრად ერჩია,
 იმისი ნიჭი, სიმხნე, სიძარცვ,
 იტყოდენ,— ცეცხლი ანუ „სხერჩია“!

კაციაშ იგი მაინც შეხვალა,
 რადგან იწოლა პირადი ზრახვით,
 სხვა მას ფეხებზე ჰქილია, ყველა:

არ გადააქრან ყურებზე ხახვი,
 იცნობს კაცია საქმის სინაღდს!
 კრინთსაც ვერ დახმარავ აშუშედ მას!
 ტყვილად არ ეძებს ქურდი სინიღდს,
 და ბნელს რომ რჩება,—არ ზოგავს ხმასა..

მიიღე იქ, გულში დარქმუნდა ყველა,
 თუ რის მაქნისაც კაცია არის!
 და ხაზლურად, მოგვეცხთ შევლა,
 ფასიც იცოდენ ამ „კულდა-ხარის“!

და დაღის იგი ერთხელ კრებაზე
 ჩვეულბერბავად, კულდა-ხარულად:
 ჩამოსდის ოვლი ზოგის ქებაზედ
 და ძრახვაც ზოგის სჭირს მიპარულად.

და როცა კრება გაიხსნა მართლა,
 სიტყვები—სიტყვებს ატეცა მძივად,
 კაციამც ნის დაწყო ფართოვლა
 და ჯერ „სუსტს“ ვაქრა ჩვეულბერბავად!

გაიხსნა ხალხში ხმა მოწონების
 — რა ვაბედულო! რა მამაცია!..
 და მოხდევს ამას ხმა აღურთოვნების:
 —„პრავა“, კაცია! „პრავა“, კაცია!..

დასრულდა სიტყვა, მიღს კონტრ-სიტყვა.
 ჯანთი და ღლევა ხსნან დარბაზობის
 ბეგრს ის არ მოხურს, რაც უკვე თქვა,
 ირევეა გეზი „აზრის“ და ბეკობის..

დგება კაციაც და იწყებს ლოღნას,
 წინანდელ გევის, სჩანს, უჭირს დაწვა,
 მაგრამ „სუსტობის“ მანც რომ არ მოხსნას,
 ვაი, თუ „სუსტმა“ დღეს გაიმარჯვა..!

თანაც რუი იმის ხმა მოწონების:
 —რა ვაბედულო! რა მამაცია!..
 და მოხდევს ამას ხმა აღურთოვნების:
 —„პრავა“, კაცია! „პრავა“, კაცია!..

და მა, უმეტებს ცეცხლს კაპიტანი:
 გემის დაწვა თუ ცეცხლს ამორება?
 აქ სწორი არის მხოლოდ მოზანი,
 ხოლო ძნელია გეზის სწორება!

მაგრამ შესტობა ჩვენმა „ლაშურამ“!
 „სუსტმა“ თუმც მართლაც იქცა ძლიერად,
 ამან კაცია უფრო გამჟურა
 მორალურადაც, ვით ნივთიერად!..

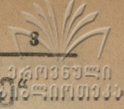
ახლა ის დაღის მტქნარ შეცოდებათ,
 არც კომისრულად ტანთ არ ცვია
 და დარჩა მასზედ ზედმეტ წოდებათ:
 — „პრავა—კაცია“!.. „პრავა—კაცია“!

მოსინძე.

— როგორ გაქირი ვირივით გდებარ? ალბად, ახლაც იმ
 სახორც დვინოზედა მფიქრობს!
 — სწორებს ამბობ: შენ რომ გიცქერ, სულ დვინოზეც
 და ვფიქრობ: იგებ დარდი მაინც გადავაყოლო..!

— მე დღეს მოხსენება ვლერ კვითხულბო, დავილა-
ლო, აღარ შემიძლიან...
— როგორ იქნება რეზოლიუცია თქვენი მოხსენების
ირველივე უღვე გაგზავნილია რედაქციაში სახვლილი ნოა
მერში მოხათავსებალ.

**დამკირავებელი-ძერძო დამკ. რა-
გეგლს**

არც ვიქალი და არც ვიკეებები,
აღარ ვარ ტანჯულ: ფიქრში გართულდი,
ახლა საქმინ ფაქტებს ვეხებთ,
ძღვედამოსილი, წელგამართლი.
დამკირავებელს რა უღლება გაქქს,
დაქირავებულს რომ შეგდომინხარ?!
„ორმაგი საჩოო ჩემგან რად მიგაქქს?“
შენ მარჯვენთა ხომ არ მჯობინხარ?
გირჩევ— ვასწორდი ცხოვრების ჩაბრთან,
მას არ ჩამორჩე ვეცაკობაში,
თორემ უღონო ლონიერ ხალხთან
მიიღებ აესა—ვეცაკობაში.
დღეს ირველივე ბაქოლის ცეცხლი ანთია
სამართლიანად ნაქარნახალი,
შრომის უნარი: ხეჩის, შანთია
და გამარჯვება ახალალო.

გიგო ბერუაშვილი,

„ბაღნიერი ღღე“

ერთ მშვენიერ დღეს, როდესაც სამასურიდან დაე-
ბრუნდი, ჩემი ცოლი ჩვეულებრივად „შუქიფოლ“ დაბ-
ვლა.

მე მოვინდომე მისი გამზაირულება და შევეცითბე
— რაზე ხარ, გენაცვლე, ცუდი ხასიათზე? ხომ არაა
ვინ გაწყევინა?

— ვინ უნდა მაწყევინოს. ვითომ არ იცი, რომ ყელი
მტკივა?—მკვახთე მიპასუბა მან.

— გუშინ რომ თავი გტკივოდა, მოვიჩრა?

— თავი კი არა, გუშინაც ყელი მტკიოდა.

— არა, რამდენადაც მასტოეს, გუშინ თავი გჭონდა
შებეველი და კიდევაც ნემომივილე, რომ თავი მტკი-
ვია!

— არაფერიც. შენ აგრე ვახსოვს.. შენ არაოღემ
არ აქეცი უსრადლებას ჩემს ჯანმრთელობას!—გაბრაზე-
ბით მითხრა ცოლმა და თვალბრთან ცხვირსახოცი მიტკა-
ნა „ცრემლებში“ მოსაწმენდათ.

მივხვდი, რომ ამ გზით მის „ტკივილებს“ ვერ მო-
ვარჩენდი და გადადსწყვიტე სხვა გზისთვის მიმებართა
მომავლად, რომ მისი საბელწოლბის დღე მოალოცე-
ბული იყო და ამაზე ჩაოუღველე ღაპარაკი.

მართლაც ყოველივე ტკივილები დაავიწყდა.
ამნაირად, გაიმართა თათბირი იმის შესახებ, თუ
როგორ ჩავეტრებიბო მომავალი „ბეზინიერი დღე“ და,
რაც უთავარესია, რა სასარგებლო შედეგები უნდა მოა-
ყოლიოდა მას ჩვენთვის. ამ თათბირში რომ ვიყავით,
უცებ გაიხმა კარების ცაკუნო.

— მობრძანდით!—დაეუბახე მე და ოთახში შემოვი-
და ჩემი თანამოსამსახურე პეტრე.

— კაპიტან, გაიგე, რომ ჩვენს დაწესებულებაში
შტატების შემკირებას აპირებენ? მომმართა მან შე-
მოსვლისთანავე ბლელებბულის ხმით.

— მერე მე რა?!

— როგორ თუ შენ რა? ვანა შენც ჩვენი დაწესებუ-
ლებაში არ მსახურობ? ვანა შენზე კი არ შეიძლება გავრ-
ცელებს შემკირება? ხომ იცი, რომ ცოტა შარბაცად მო-
ახინიართ.

— ერთდამა იმ ბოლე ჩემი ცოლის საბელწოლებში
დღეა და... აქ მომავლად, რომ უადგილო იყო ჩემი იმე-
ლის გამოთქმა და სიტყვა ჩავუღაბე.

— და არ გინდა ხასიათი გაიფუქო ცოლის დღეო-
ბის წინ? — ირონიის კოლოთი დაამთავრა ჩემი სატყვა
პეტრემ, რომელიც თავისებურად „მიმიხვდა“ აზრს. —
მე კი მეგონა, რომ შენ უფრო სერიოზულად შეხვდებო-
ლი ამ არა სასამოვნო ამბავს და ერთმანეთს რჩევა-დარი-
გებას მივსცემდით, როგორ ავიცილიათ ეს უხეღურება!

— შე არავითარი დარიგება არ მჭირდება. მე თვი-
თონაც მშვენიერად ვიცი ჩემი საქმე!—უბასუბე ამავად,
—რა სულელია.—გავიფიქრე, როდესაც პეტრე გავიდა
და ისევე ჩემს ცოლს მივებრუნდი.

— მაშ აგრე, ჩემო კარო... წელს შენ საბელწოლე-
ბის დღესთან ვაგავმირებთ შემდეგ მიზნებს; ვარლამ ნი-
კოლაივიჩის ჩვენს ოჯახთან დაბლკოებება, როგორც
საქირო კაცი; ჩემი თანამდებობის გამოცვლა ზრდჯა-
მავიჩიან თანამდებობაზე; შენთვის სამასხურის შოვნა...
მაშასადამე, უნდა დავბატოლე...

— ჯერ მოკაც, დავაეწყვე, რომ გრჩევა (ყოლის
ძვა) სამასხურში უნდა დაეყენოთ? მაშასადამე, ხომ
იცი?... ამის გარდა დარუსსას (მისი და) თავის პირველ
ქმართან საჩივრად აქვს...

— მერე?

— მერე და ის, რომ საქიროს სთანადო ხალხის „მო-
თაფვლა“, რომ საქმე იმის სასარგებლოდ დამთავრდეს,
აგრეთვე ვლიციოს (ცოლის ბიძაშვილია) სტორდება დაბ-
მარება; ხომ იცი, გავლანგვა მტარდება; მაშასადამე,

აქაც პურ-მარილია საქართველო. ია ახლა ჩამოვთვალათ ვის და ვის გატყობთ.

— კარგი, ჩამოვთვალეთ!—დევთიანზე მე და დავიწყე სიის შედგავა.

— ჩამდინია სულ?—შემეკითხა ცოლი. როდესაც დავამთავრე ვეველა „საქართველო“ ხალხის ჩამოთვლა.

— ნათესავენის გარდა ოცდა ათი. ამას უნდა დავუმეტო ჩემი დაწესებულებაში... ჩამოვდინებ დაბალი თანამშრომელი... რომ იცი, არჩევნება... რამეა; იმათ-თანაც უნდა მივიძღვოდეს პურ-მარილი;

— ჩემის აზრით ეს უფროსულია... აბა, როგორ შეიძლება რომ ვაგვეს, მის თანამშრომელ და კიდევ სხვა წარჩინებულ პირებს დაბალი თანამშრომლები მიუსხსნა გვერდი? ულამაზო იქნება, სირცხვილია.

— არა უშავს რა, ჩემო კარო, ასეთ შემთხვევებში შენ მშვენიერად იცი ხოლმე საქმის დათმობაზე, გაემგის წინაშე ბოდიშს მოიხდი და ეტყვი, რომ ჩემი ქმარი ასეთი გულკეთილი კაცია რომ...

— ვიცი, ვიცი... კია აზრია, ერთხელ ძლივს გამოსთვიე ჭკვიანური აზრი... დამეთანხმა ჩემი ცოლი, რაც მშვენიერ მივლენდა უნდა ჩაითვალოს ჩემს ცხოვრებაში.

— მაშ ასე, სულ ნათესავენებიანდ ორმოცდა რვა სულს გვეყოლებმა. საქმარისია.

ამაირად სტუმრების საკითხი ამოწურეთ და შევედგითი ხარჯი — აღრიცხვის შედგენას. რამოდინმე ხნის ცამათის შედეგ გამოიჩვენა, რომ სულ ორასი მანეთი იყო საქართველო „ბედნიერი დღის“ დარჩეულად ჩასატარებლად.. მეტი რა ვუყოთ!... ორასი მანეთი რას მიქვიანა; სახელწოდების დღეა!

როგორც იყო, ძლივს ვიკვავლებათ, ორმოცდა ათი მანეთი ჩემი ბიუჯეტშიანდ გადავდეთ, დანაჩრები კი ვისტესებთ იმ იმედით,რომ „ბედნიერი დღის“ შემდეგ სულ ადვილად გადავხდით ამ ვალს. რა არის დაწესებულებისათვის 150 მანეთი? არაფერი! მივლინება, ავანსი, „ნაჯარუკა“, „სეგრესობანი“, საჩუქარი, კომპენსაცია, და რა ვიცი რამდენი საშუალება აქვს დაწესებულებას, თუ ვაგვემ მონიღამა. მონიღამა კი ჩვენს „ბედნიერ დღეზე“ არის დამოკიდებული.

ასე თუ ასე, „ბედნიერ დღისათვის“ დირჩეულად მოვემზადეთ. სტუმრებიც თავის დროზე დავპარაყეთ და გულის დატყალით მოველოდით ამ დღის გათენებას. გადაიდა დღეები და ჩვენი მოთმინებობა თანდათან იზრდებოდა. ამასთან ერთად იზრდებოდა ჩვენს დაწესებულებაში შტატების შემცირების შესახებ ჩურჩული, თანამშრომლობა შორის რაღაც არაჩვეულებრივი ჩემი ქმრით ემზადდა. მე კი ყურსაც არ ვიბერტყავდი და მათი ალიაქოთზე გულში მივინებოდა:—რა უშნო, რა საწყალო ხალხია ჩემსაკით კი ვერ მოახერხებენ?!.

როგორც იყო ვეღირსეთ „ბედნიერ დღის“ გათენებას. ო, რა ბედნიერი ვიყავი იმ დღეს!... მთელი დღე სულ აღერისში და მზიარულებაში ვაგატარეთ. სიცოცხლით საყრდენი ჩემ ცოლს ყოველივე „ტყვიანები“ დავაწყებოდა და მზიარულად დავტყვიანებდა სანიხლოთ გამართლებულ იატაკზე... აგერ, სტუმრებმაც თანდათან დაიწყეს მობობანება... რა მშვენიერებაა!... ცოლაც ხანდა და ჩემს მშვენიერად გაწყობილ სუფრას ორმოცდა რვა სტუმარი შემთავრებდა. მეტი როგორი სტუმრები!.. მაგრამ, რამაია საქმე, რომ ჩვენ ვაგვემ დაივიანა? სხვა „საქართველო“ სტუმრებიც რომ ჯერ არსად სჩანან! ჩემ ცოლს შლოვანება ერევა.

- თქვენ ვაგვემ რაით დაივიანა?
- არ ვიცი ლმერთმანია... მე ვეშვამ რომ...
- რაო? რას შიშობ?
- მე ვეშვამ რომ იქნებ სულაც არ მოვიდეს
- რატომ?
- რა ვიცი რა! ეგებ ყური მოჰქრას, რომ დაბალი თანამშრომლებიც მუცის დაბატრეხული და იმათ მოეზრდა.

— კი მაგრამ დაბალი თანამშრომლებიც რაო? არა, სად სჩანან?!

— ალბად იმათაც ყური მოჰქრას, რომ ვაგვემ იქნება და მისს მოვირდენ.

— რომ გულმნებოლი მათი დაბატრეხვა საქართველო არ არის მივიქი! არ ვიცი პირდაპირ რა ვიწყოთ ასეთი ჯიუტობისათვის... ვირის თავი ხარ, ნამდვილი, ვირის თავი!

ისევ ცრემლები. ამგვარად ეს „ბედნიერი დღე“ ჩემთვის უბედურად დღეს გადაიქცა.

აფსუსს, ორასი მანეთის პრავიზიავ, აფსუსს!... თავი და თავი სტუმრები არ მოვირდენ და ვილაც ვიგინდარებს დარჩით გასაძიგნად, აფსუსს!

მეორე დღეს სამსახურში რომ მივედი, ქვიფისაგან გაბატრეხული თავით, მაშინვე ვაეცი, რომ შემცირებაში მოეყოლივარ.

ამ ამბავმა ისე იმოქმედა ჩემს ცოლზე, რომ... ვაგვემეტა.

— როგორ შეიძლებაოდა ისეთ ადამიანთან ცხოვრება, როგორც შენა ხარ! შენ ბატისტინიან, სტუმრების დაბატრეხვის შრომ კი არა ვაქვს!—ასეთი წერილი დამიწოვა მაგიდაზე.

დღეს თუ ხელს სასამართლოს აღმასრულებელი მოამდგება კარზე სახლის ავეჯეულობის გასაყიდოთ „ბედნიერი დღის“ შესახებერად აღებულ ვალის გასანაღებობლად.

ახლა კი მივხვდი, რომ ჩემი ცოლი მართლს მეტუნებოდა; „ვირის თავი ხარ“—ო. თუ ვირის თავი არა ვარ, დავტელეფავ ჩემს ტყავში! ვდებულეყავ ჩემთვის არჩივანად!

ვია, ჩემო ორასო მანეთო, ვია, ჩემო სამსახურო, ცოლო, სახლის ავეჯეულებავ..

„გიორგი“.

„ჭ ო რ ი“

- ამბობენ, რომ შენ თამროს მამას დაუფორებიხარ კვიბიდან.
- მე-ე? რას ამბობ, ვაცო! ვორია, სისულელეა!
- მაშ, ტყუილია?
- რა თქმა უნდა, ტყუილია! თამროს მამამ მხოლოდ ხელი მქრა, კბევიბიდან კი მე თვითონ ჩამოვეორდი.

დიპლომატი აბაკაძე

ანუ

პირამტენი „პირადი მდივანი“

გ. გ.

ბიზნეს-პრესა (თავის პირად მდივანს): — აი, ზომ ზედაც იმ ძროხას მზეში როგორ წევს! პირუტყვი, მართლაც რომ პირუტყვია, თორემ, რომ ის ვიყუე, აგერ ჩრდილში წამოვწვებოდი არხეინად!

პირადი მდივანი: — რა თქმა უნდა, თქვენ რომ ძროხა ყოფილიყავით, ვაცოლებით უფრო მეტი ჭკუა გქნებოდათ!

სიზმარი ცხლად

ბევრი კარგი სიზმარი მინახავს, ბევრი კარგი სანახაობა მომკვებებია, მაგრამ არა დროს ამის შვავსი არაფერი განმიცდია. როგორ დავეჭვი, როგორ ხახიათზე ვიყავი, რომელი გვერდზე ამ როგორ დამეძინა ეს აღარ მახსოვს, მახსოვს მხოლოდ ის, რომ სიზმარში ვარ, ბევრი რამის ნახვა შემიძლება. სწორედ სიზმარში და მეც იმ ენებზე ერთი კაბინეტი, რომელიც თურმე ერთ დიდ კაცს დააცლვევინეს, მე ჩამახარეს და ერთბაშით დიდ კაცად გამხადეს.

სიზმარში, რა თქმა უნდა, ასეთები შესაძლებელია. პირველად ვითომ მეც დავიწყე ერთგული მუშაობა. დღიან-ღამიანად არ ვმორიდებოდი კაბინეტს, ვითომ პორტუგალიც მომეტეს, ავტოც მყავს ბინაც გამომიცვალეს, ხელფასი, აბა, ხომ გამიდიდეს, მეც ვწვით შეგეგვი ჩემს თანამდებობას, ყოველდღე ავტოცი დანავარობდ, ამხანაგებიც ვამოჩნდნენ: დიდ „სტატიანი“ ამხანაგები ძველი სპეცები, ახალგაზრდა ტენზიკოსები, დიდი თანამდებობის პირები, ღამაში ქალშვილები და, ერთი სიტყვით, ისეთი მიზეზი დამახსოვდნენ, ვითომ: რომელიც წინად ვერც კი მამჩნევდნენ ქუჩაში.

ყველაფერი კარგია, სიზმარი რომ არ იყოს— ვფიქრობ მე და არ ვინარევი, მინდა უფრო დაღანს მეძინოს და სიზმარი გარკმლდეს.

ასეც ხდება, სიზმარი თანდათან ითარბება და უკეთესი და უკეთესი რამეები ჩნდება. ცივი ქვეყანა მე მიქვებს, ქალიბი ჩემი გაცნობისათვის ვიყურებ იტებენ, გაცნობილები ერთბაშით სწამალებენ ჩემი ცოლი ცხელი ცრემლებით სტრისს და წაბრობს ისეც იმ დროს, ლაფთაქით რომ ვეუშობარდი.— „ნეტავ, ეხლაც ის უბრალო მუშა იყოვ“, ებძობს.

აი სად მყოლია მტერი,— ვფიქრობ მე.— ჩემი ცოლი ჩემი მტერი ყოფილა! ჩემი ძაბრა თანამდებობა შეშურს, შვილებიც რომ აიყოლია! — დღეიკო მუღამ სტრისს, შენ რომ სახლში არ დაღიხარ ღამ დამათ, სხვა ქალებში დაღიხარ ამბობს. დაინებენ, პაპიკო, თავი დიდკაცობას, წადი, ზაორონი იმუშავე, იმ პატარა თათაში გავდივით ისევ, ისეც იქ ხურობა დღეიკო არ იტრებებს მაინც— მეუბნებიან შვილები. მათაც არ მოსწონთ ჩემი დიდკაცობა. კიდევ კაცი, რომ სიზმარშია, თურმე ხომ დაეწყვიტდი ყველას.

მღოღორობებია ვითარებებსა, მიჩნევენ და მიჩნევენ ახალ-ახალ, მალა-მალა თანამდებობაზე და მიმაქანებენ შვიცი, ვის ასსოვს ოჯახი; ცოლი და შვილი? საქმეში ვარ გართული, დღე-

გამგვლილი ცოლ-ძმარი:— უმ, უმ, რა საძაგელი შმორი ხდება!
სინტარქისისიის შმორი:— თითქოს არ იცოდენ ქალაქის ქრისს უღა-
ბურობა... დღივს სურნელფავნი სოკოები გამომჩინილან და ცხენი კი ამა-
ჯად ცხვირებს ზევით სწევენ

სით ავტოთი დავჭრი, საღაშოს ტელთი ქალაქის მივარდნილ კუთხეში საქვიეთო.

— ნეტავ ცხადით იყოს— ვფიქრობ მე და განვარტობ ხვრინვას.

ცოლი ერთბაშე შემთხვევით ქუჩაში შემუხვდა, სტროლიდა საეუდავი, მომეყარა, ბავშვებიც თან მომაყარა:— არ მინდა შენთან ცხოვრება, გამიშვი, გამიშვი, მიეცი ბავშვებს სახლიო. აი, ავტო ზაქსი, შევიდით, მომიცლით, იცხოვრე, როგორც გინდოდეს.— სტროლის მაგრამ ჩემ გულს სრულუბრით არ ხვდება, ან კი როგორა ვიგონებო სიზმარში რასმეს.

— თუ მომშორდები, არც მე მოვიკლავ თავს— ვეუბნები მე და ზაქსი მიმედივარც.

სტრუხანე მეგობარი კაცია ჩემი და მებევენება: ნუ გმეყურები ცოლს, არ ვერცა, შვილები დაილუბებიან. არ უნდა ჩემნი გაყრის ქალაღი დასწყროს ჩამდნეს არ ცდილობს, შეძარივს ცოლს, მაგრამ თქვენც არ მომივადეთ. რაა სტრუხანე? ვინ კითხავს მას? წინადადებს ვაძლევ სასტრეს და ისიც, ძალიან ნაწყენი, ისიც ასრულებს ჩემს სურვილს.

მცოდნებიან ცოლი და ბავშვები. მართალია, გულში რაღაც კი იგრძნობტყნა, მაგრამ სიზმარში, რა ვუყოთ ვერაშე!

ორი დღე და იმავე ზაქსი იღწენე მიგაყრდა და შეერთების ქალაღს ვაწერიო ხელს.

იღწენე გაიკოყებიო უკეთესია ჩემს ცოლზე, ნაშვლიო შესაგვირა ჩემს თანამდებობისათვის.

ქაჩიწილი დიდებული დიდებულად, ყველა „დიდი კაცები“ მყავდა დამა-

ტივებულსი,— რა კარგია ეს ცხადღ ხდებოდეს! ვფიქრობ მე და განვარტობ დიღს ტარებებს.

კარგია ასეთი სიზმარიცლს.

უცებ კიდევ შეიცვალა მდგომარეობა: ეღწენეც მომიკლდა, ქეთოსთან წაღამადავად.

— ჯანდაბან მისი თავი! ქეთოზე დავიწყებ ჯგარს, იმავე ზაქსი ქეთოსთან შეგულდლი.

ძველი ცოლი და შვილები აღარც მახსოვს. ერთ დღეს ავტოში მჯდომი დამინახა პატარა ჩემმა ავტოში. „პაპაპა“— შეიძახა და ვეგოკენე გამომიქვას“. მე ავტო არ გავაჩერებინე ზოაფერს, მაგრამ ბავშვი წინ დაუდგა ავტოს და მოფერებაც ავტო გააჩირა. ბავშვი ჩემთან მოდიოდა. უნდოდა მომხვეოდა, მაგრამ მე მას ფულები მივეცი და მოვიცილე. რომ მიდიოდა, ტროლიო დაიწყა, ბავშვი თუ ყურადღებდეს არ მიმაჩქვარა. ქეთოსთან მივიჩქარადი ავტოთი.

რას არ იზამ თურმე კაცი სიზმარში. ერთი უბრალო მუშა ვიყავი დმ სიზმარში კი ვეუბნებოთელა ვინმე გავცნობ.

მიგჭრივარ წინ და წინ. გზასაც ვერ ვეგნებოდი. ფულიები გამომაქვს და გამომაქვს. საღაო ორი სამი დაგს ჩემს საივლობელოში. ქალაღი ბივკი მიწყვიდა მაგიდაზე— და წითლომ შეღანაც საქმაღ მაქვს, ვეწო: „მოა მივცე“-თქვა და მეც მგლევია. მეტი რაღა მინდა!

სააგარაყოთაც ვაძღვნავს, აგარაკი ხომ სულ ჩემი ვახდა, რა გინდა სულიო და გულიო, რომ არ მაქვს. სიზმარში და ასე ხანგრძლივი აღარ მი ნახავს.

მ ო ხ ლ ე ნ ი ლ ი „ მ ა ნ ე მ რ ი “

— ცოლი გავვხანე მთავე წულაბზეს..

— ასეთი, ვანა, რა ხეირს შეხვ ცოლს? ჯანმრთელად გამოიყურება?

— ის კი ჯანმრთელია, მაგრამ მე ვარ ავად და მინდა ცოტათი მაინც მოვიხეინო სახლში!

აგარაკიდან რომ დადებულნი რა-
ლაყ არა ხალისიანად შეხვდნენ, ვი-
თომ განეთებშიც სწორად ჩემზე. გა-
მახსენდა ჩემი შუშუკობადა. როცა მე
სხვებზე უწერი. გაძვირდა. სიხმარა-
შიაც შევადრებდა გაცხეთი. არაფერ-
რია— ვამბობ მე, საგანგებოლო კო-
მისიაში მიბარებენ რალაქზე— აღ-
ბად, წყალს მიყენებენ.. საგანგებო
კომისიაში რალაქ საქმეები შექმნი-
ლა.

— სულელები — ვფიქრობ მე,—
ერთს ვადაებრებები და, მოგვანათ
შირი, გამომივლიტება კიდევაც! ბრა-
ლდებები წიხწინ დაზნადებული ჰქო-
ნიათ: სად რა დამხარავებს, ყველა-
ფერი იციან თურმე.— აწი თროა გა-
მოვივლიძი, თორემ ამ ტუბილ სიხ-
მარს წაშაპწარებენ, ვფიქრობ მე, მა-
გრამ ამ თქვენც არ მომიკვდეთ: ვერ ეი-
ვლიძებ.

საგანგებო კომისიის აგენტებმა ჩე-
მივე გაბინტში დამაპატრიეს.

— უკაცრავად, ვერ მოგართვით. მე
უზარალო მუშა ვარ, აი ეხლავე გამო-
ვივლიძებ და ნახათ. ეულებები მე.

— ჩვენ გამოვავლიტებთ, მეუღლებმა
ერთი. — მაშ, კარგი! აბა ნახავთ—
ვლუბარა ვითომ მე და, რაც ძალა და
კონე მექონდა, გავიქეცი. უცებ რალა-
ქამ დამიქეა და მე გრანობა — დაკარ-
გული დავეცი..

ჩამოდენიმი ხნის შემდეგ, მართ-
ლაც გამოველიტება. თვალბი მოვიფშ-
ვინტი, თავი წამოვიწეი და მივიხედ-
მოვიხებე.

— ალთაავ, ერთი წყალი მომიტა-
ნი, ქალი — დაეიძებე მე. ვილაცამ
წყალი მომიტანა, მაგრამ მე ხემ
ცოლს ალთათას არ ვადლა.

— დიერთო დიდებულო, სადავარ,
ნეტავ? — ვთქვი მე.

— თქვენ საავადმყოფოში იმყოფე-
ბით — მითხრა თერთად შეშოსილმა
ქალმა.

— რაო? საავადმყოფოშიო? — გა-
ვიცივირე მე და აღვომა დაეპირეს, მა-
გრამ ცალი ფიბი ვეღარ ავიწე.

— არ წამაჩიოთ, გავენსით — მითხ-
რა იქვე მეგომმა მილიციელმა.

— თქვენ რა გინდათ აქ? — შევიქე-
თნი მილიციელს

— მე თქვენ გდარაჯდებით...
— მე? მე, რა ხეირს სადარაჯეო?
— უფრო გავიცივირე.

— თქვენ პატრიარქ ხართ, გუშინ
მილიციამ დაგაპატრიარქა, თქვენ გა-
ქვევა მოინდომეთ გაისროლოს და
დაიქერით ფეხში — მითხრა მილიცი-
ელმა.

— მე დამაპატრიარქს? მე? რისთა
ვან? რათა?

— ეს თქვენ გეცოდინებათ უფრო
— მოკლეთ მომიგო მან. — ალბათ, გა-
დაამეტეთ ქეიფობაში.

— ის ხომ სიხმარი იყო, ის ხომ ძე-
ლში იყო.

— დიას, დიას სწორედ სიხმარი
იყო, — დაკინებთ სთქვა მილიციელმა
და გახერცა.

ალარ ვიკალი, სად ვიყავი, ეხლა ვი-
ყავი სიხმარში თუ მაშინ, მხოლოდ,
როცა გამომიხეილმა ყველაფერი, რა
საც მე სიხმარში ენახულობდი, ზე-
პირად შიამბო და ისიც დაუმატა, რომ
მე გამოვლანავს 50 ათასი მანეთი,
მაშინ კიბალამ შევიშალე.

— მაშ სიხმარი არ იყო ეს? — შე-
ვეკითხე გამომიხეილს მე.

— თქვენთვის, ალბად, სიხმარი
იყო და ჩვენთვის კი არა, — სერიო-
ზულად მითხრა მან და დაეთხვა დი-
მიწყო. მეც ყველაფერი დამწერილე-
ბით ვუამბე, რაც იმ სიხმარში ენახე
და ბოლოს დავსაყენი, რომ მე ყვე-
ლაფერი ის სიხმარში ჩავიდინე.

მეორე დღეს ჩემი ცოლისაგან ჩემი
გოგონას ხელთი რალაქ საქმელები მე
ვიღე. თან პატარა წერილიც იყო.

„მოამწერე, რას სჯამ? მაინომე რა
ბრალი მოვიდვის? შევიხეიწეიბი ცასა
და ქეიყანას, მოხობებზე ვაკაცებ აქე-
ნება, შეგახეიწეიბი ჩემ ბავშუსა და ვე-
ნება მათი სიკოდეის გულისთვიან შე-
გიბრალონ, თუმცა მავის ღირსი არ
ხარ. მართალია, მომიძულე, მაგრამ
მე მიიცი ძველებურად მიყვარხარ,
შენი ყოფილი ცოლი ალთაო.“

— ეს თუ მართალი იყო ყველაფე-
რი? — ვთქვი და მოვირტყე თავში ხე-
ლი.

სალამოს ორა პატარა წერილიც მძე-
ვიღე.

— ესულარ ფიქრობ ჩემზე, მე და
თიკას გავყვები ქეთო“. — იწერა ერთ-
ში.

ახია შენზე ყველაფერი! ილიკონს
თან გარვად ვცხოვრობ. ჩაბაღდდ
ღობოზე ელენე? — ამოვივითხე მეორე-
რემი.

ყველაფერი ვსაგებე ვახლა.

ეხლა კი მინდა ვიყო სიხმარში და
გალოვებთა შეშედლოს, მაგრამ ისეთ
ადელისს ვარ მოთავებულნი, რომ
თქვენი მტერი არაა მტერი, მე იქედან
მხის სხვიც არ მტობისოს.

ასეთი სიხმარი ენახე ცხადად მე.

ლ ა ვ ა

პ რ თ ზ ი ბ უ ს ი ი ა

— პერი-პა, შენ რაებს ამბობ,
 აბა რომელს დაგიჯერო!
 დამაცადე, მსურს ვილოცო
 და პირველადი გადგეფერო.

ისევე ჭრისტეს და მამა ღმერთს
 ესთხოვ განსაჯოს თქვენი დავა
 შეილო ჩემო, თორემ საქმე,
 როგორც ვატყობ შორს, შორს წაყა!—

არქიელმა ასე უთხრა
 მამა პროკლეს, მაშინ როცა
 პროკლე იმას საჩივართ
 მიაკითხა, მიულოცა.

ფოკლე პროკლემ როგორც იყო
 დიდი შრომით მოცილა,—
 მაგრამ ბედათ სამრევლოზე
 მას ნიკანდრე შეეციალა.

იმ ნიკანდრეს, იმ თელა-დამდაბრს
 პროკლეს მრეველი მოეწონა,
 მღვდელმთავართან მსუქან ძღვენით
 საქმეს თავი მოუქონა..

მაგრამ პროკლე ფეხზოლად იყო,
 არქიელთან გაჩნდა მყისევე
 და ნიკანდრეს ნაცვლად მრევლში
 მოძღვრად დაბრა ისევე.

ნიკანდრემ კვლავ გააღიდა
 მღვდელმთავართან მისაზიდი,
 პროკლემც ზიდა „მოსაჯიბი“,
 ხურჯინები დიდზე— დიდი,—

მაგრამ საქმე არ გადაწყდა
 აღარ მოჩა მათი დავა.
 არქიელმა ძღვენის ჭამა
 არ ჭა, აღარ გაათავა.

და, პა იმ დღეს, არქიელთან
 ჰქონდა პროკლეს საუბარი,—
 სთხოვდა ეთქვა საბოლოოდ
 მისთვის ან „ჰო“, ან და ვარი.

არქიელი (ზევითაც ესთქვით),
 განემზადა მარხვად-ლოცვად,
 (საქმე მართლაც რთულია იყო
 გასარჩევი, ჩვენში რომ ისთქვით).

ძღვენს არცერთი არ აკლებდა
 შემწვარსა და მოხრაკულებს;
 სახარების ქვეშაც ხშირად
 პოულობდა ხოლმე ფულებს;

აბა რომელს მიმხრობოდა
 წმინდა მამა, არქიელი,
 რომ არავის გაეციცხა
 შემდეგ მისა საქციელი?!

არქიელმა ილოცა და
 ასე უთხრა პროკლეს ბოლოს:
 „თქვენი საქმე შემდეგშიც რომ
 დაიფერმა დაბარკოლოს,—“

არის საჭირო ცნობა
 ამ კრების დღის წესრიგის:
 შეძაობ-ლოთობასთან
 მებრძოლთა შექმნა ლიგის.

როგორც ყველანი, ლიგის
 სანდროც გახდება წევრი.
 ივლის სპეტაკად შემდეგ,
 ვით ცალიერი ქვევრის..

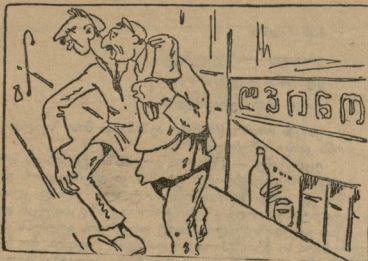

სამიციანოში ერთხელ
 მთვაროს წააწყდება სანდრო.
 უყვირებს:—ტყავს ვაგაძრობ.
 ღაგიდგათ ლოთებს სხვა დროს..

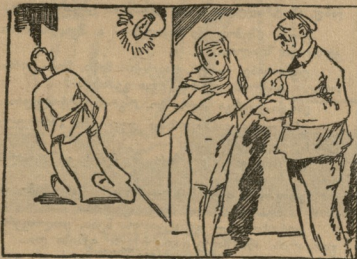

ლთხეუხ წინააღმდეგ

მთვრალი ეძახის სანდროს—
შეხვას ჯერ თი კიქა...
მოლბა ხათრისგან სანდრო,
ჩაჯდა და... ჩათვრა იქა...

ღამე. მოლის სანდრო,
ხელავს—საიქვეო ქალი...
გზას გადაუჭრის:—შესდევს...
რამ ავირია უალი?!

ღელავს, მრისხანებს სანდრო,
ის ხომ წევრია ღვიხს.
ქალს აპატიმრებს ზოლოს
და... შინ თან მიყავს იგის!

სინემატოლ.

მე ამ რიგად შთამავონა
ღმერთმა. შვილო, თვის გახეობით
ოვლენში უნდა გამოხვიდეთ
თქვენ ორთავემ ჭადავებით

და რომელიც უკეთ იტყვით
ინ ღღეს თქვენში ჭადავებას.
ის დარჩება, ვერგი შესილებს
შიშნეგ იმის გადავლებას.

არქიელი თვით დასაწრო
ორი მღვდელის პაექრობას,
(ხალხიც სერის უყურებდა:—
ნიკანდრეს და პროკლეს მტრობაყ..

დადაა წირვა. პროკლე ღმერთს სთხოის
რომ ნიკანდრე დაამუნჯოს...
ნიკანდრეც მას შეპალადებს
პროკლე მღვდელი გააფუქოს.

შვა წირვაზე პროკლეს ეგრო
თქმა პირველად ჭადავების.
შიშით ტანში გააჭრელა
(ეშინია გადავლების)

მოიკრიბა ძალ-ღონე და
როგორც იყო იქადავა.
(ვინც უყურა, —პროკლეს ცოდვით,
დაიწეა და დაიდავა).

პროკლეს შემდეგ მამა ნიკანდრის
სიტყვა— თაფლი წამოსდინდა
(სთქვა:— თუ ველარ გამბარჯვე,
ნიკანდრ, ყოფნა ნულარ გინდა!)

ჰქუხს და ღელავს მამა ნიკანდრ
საყდრის კედლებს აზანზარაჟ!
მჭორმეტველობს, ხელებს აქნევს,
და თან წვერებს აცანცარებს.

ცდილობს, ოვლენში იწურება
ნიკანდრ მამა და ოჰ! ღმერთო.
ხელავს რომ გლეხს ო
თვალეზიდან ცრემლის ღვარი.

მყის მივარდა არქიელთან,
უთხრა :—ხედავ მღვდიმთაიარა?!..
გლეხს გულში კი აუყურე
მი არ უნდა ვიმოდვარო?

გლეხს რომ ჰკითხეს რად სტიროდა
ასე ახსნა ცრემლითა ღინა:
—ეჰ, ჩემი თხა, მეწველი თხა
ტყეში რომ არ გამეღინა!..

აღარა მყავს აწ ბეცკა,
გულში მგელმა შემეპამა;
ისიც იყო წვერ-ცანცარა
როგორც ჩვენი ნიკანდრ მამა!

ეს სთქვა გლეხმა და სიმწრისგან
თავში ხელი წამინა...
სთქვიო: არქიელს ის სამყაროში
მღვდლათ ვინ უნდა დაეჯინა?

სო. ზიკია.

უამისკ ვა ლოტოკა

თქმულება არის: „თუ ვსურს ფრთებს გამოაბან აქლემს“... „თუ გწყალობს ღმერთი, მაშინ ეშმაკი რას დაგაკლბის?!“

(ღმერთად ვეულისმოთ — გამგეს. ეშმაკად — ადგილკომსა; უკანასკნელი მუღამ პირველთან ავტის ომსა)...

და მივევლინა ლოტოს, ლოტოს პირკელსა ნომერს, თინამშრომელი ქალი, შრომ-ბირეა ვერ სცნობს რომელს.

(ან როგორ უნდა სცნობდეს! — იქ არ მისულა ჯერ ის... და ადგილკომიც გამგის დღედუქზე ცეკვოს, მღერის).

ეს არაფერი... მაგარ... ამ ქალს შეეგონება ხათა; კიბალამ გაუბადეს თავი მას ერთხელ რავთა.

მოანგარიშის ცალი ესტუმრა ქმარს ლოტოში. წაგო რაც კი ჰქონდა მას რედელეულში გროშო...

უცხად ის ებღღვნა თმაში თინამშრომელსა ქალსა; ზვირ-პირში ჩაჭრა მუსტი — სდებდა შემდეგ ბრალსა;

— მე დაგინახე, რომ შენ ჩემს ქმარს უქენი თვალთ; შენ მოვახდებდა ახე... მიხილ ეს წამალი!

და მან ცხვირიდან საწყალს აღინა სისხლი—ქმარის... ხელდავდა ამას ყველას გააშეშებული ქმარის...

ხელდავდა ამას ყველა; შეიქია იქ განჯაში; არავინ არ იცოდა თუ საქმე იყო რაში.

რინტინტინ,

ტრადედია | ნაწილად მისი ფეხთა, ცხოვრებიდან

მიამქმენდი:

გრიგოლ — სტუდენტი; ეფროსინე—ღედა. ესეკა—მამა გრიგოლის.

ესიკას ოთახი. (რომ არ აეშენებია მისი შვილის პატრონს კარგი იქნებოდა).

ეფროსინე — (შვილის ლოდინში ფერთაგს მტვერ-ნავაგის შესაგებებლად). უი, მას კი დენეაცულოს დედა. აწორედ დღეს ჩამოვა ჩემი ნასტუკოდა ცხრა კლასიანი სტუდენტი. უი, რომ ექნება ქაზროი განზე და უკან ფრომ-კეთ ვადაბარტნილი... ბარე ორ გოგოს გოჭუნეს გენიამ — შაია ნი პრიუ; პირი არ დასწავას არავის. რო ჩამოვა ჩემი შვილი, მაშინათვე სამსახურში დადგება. სოფელში აღმასკომის თავმჯდომარეთ ეირიევენ. ქვა ახლა, გადაარჩევი, ნენავ; მგონია ჭე მოდის! (გაიხედავს) უიე, შენ გენაცვალო შვილო.

გამოსვლა 1-ლი: მსიკა და გრიგოლი

(ანუ, ახ ტრადედია, მზათ გქონდეთ ცხვირსახოცი)

ესეკა. (შემოყვება შვილს):— ა, მევიდა შენი ცხრა კლასიანი შვილო...

ეფროსინე: — უი, გააცკედა მიწა, შენი არა თუ? რაფერ ფიჭობ, ყაძაზო, ექვი გეპარება?

ესეკა:—კარგი ახლა, პო, (ოგონო ტრადედია).

გრიგოლი:—გამაზღობათ დედაჩემო (ბრძნულ-სითი-ტით).

ეფროსინე: — გაგიმარჯოს, ნენავ; გენაცვალე (კოკონის).

გრიგოლი: (ჯდელი): — სხვა, დედაჩემო, როგორ არის საქმე, უეტომ—ამ სელსათუელში...

ეფროსინე: — გენაცვალოს ნენა, ყოლიფერი კარგათ არის. აწი მალე გადარჩევი იქნება და...

გრიგოლი. (აწუვეტონებს):—მე მივას არ გეკითხები — არის აქ კლუბი. თეატრი? იმართება — კონცერტები, კონცერტული განყოფილებები, ოპერები, ოპერნი არტისტები?

ეფროსინე: (ოგონო ტრადედია, ვერ მიხვდა)—პო შვილი, კონცერტი არა და ლომის ლოპერა, რამდენიც გინდა—მეტს რას ვაკეთებ...

გრიგოლ (შეუწუბობთ):—ნუ ბრასი, დედაჩემო. მე სხვას ვამბობ; აქ იმართება სიმღერები?

ეფროსინე: პო შვილო, გააყრუეს ყურები გოგო-ებმა...

გრიგოლი:—არ მოგწონთ? ილბად არ იქნება ისეთი, (ტრალიკულად): ახ. კავდა სპანინიულ, დედაჩემო! ოპერა ეს არის მუსიკალური ლაბარაკი. ის დასწერა ვინცამ... ეფროსინე:—რათ გინდა, შვილო, მუზეიკთ ლაბარაკი, ენით დეიქერ ყველას...

გრიგოლი:—იმთ მინდა, დედაჩემო, რომ მე თვით ოპერისტი ვარ, შენ რომ მოისმინო, დედაჩემო, „თაო ჩემო“... ოხ, აი, დამიგდე ყური; მე ვიმღერებ... (იწყობს): თაო ჩემო, ილბადი არ გიწერია,

ცხრაწლიელში მე ტკიოლად არ მიმღერია, თაო ჩემო... (აუწყებს, აღის მკვიდაზე)

ბედი არ გიწერია... გულთ ჩემო...

გრიგოლი:—გამაზღობათ არ გაიჭერია (იღებს გულში ხელს, განცულის გამო)...

ეფროსინე: (შემოკა ტრადედია)—შვილო, რას შევბი მაგას?, რავა მეიკალი თაი?!?

„საკრძალულო“ ხილი გემრიელია

„თვითკრიტიკა“

(ლილინი უდარდელისა)

ხლვას „ის“ და გამეგ ხილვით სტკებოლდა... ბე კი... ცნობადის... დასჩერებოლდა.

იკრიტიკეთ, აკრიტიკეთ, მერე მე რა? მე არ მცხელა, საკანტოლოო კომსიამ თავზე თმები გამიბიჯელა, მაგრამ საქმეს „გვაჭახრაკებ“ შეუძნებელთ, ნელა-ნელა და რა გუნა, თუ ფულით საგზე სალოაროსი მიყვარს „სუკელა“? აკრიტიკეთ, იკრიტიკეთ, მე არ „მცხელა“, მე რა მერე, ბუზგალტერო, საქეიფოთ ავანსები გამოწერე! დღეს „არტოში“ ქალო უაღრესო თვალტანადი და „მხსნა“ ჩემი მშაჩი „არტო“ არის, მსურ იქ „დავიწერო ჯგაჩი“.

აკრიტიკეთ, აკრიტიკეთ... მერე მე რა? მერე მე რა? მე ჩუბათ ვარ... მან აბილო, და იმან ის გადიმტერა! ბევრს ამბობენ, ბევრი ითქვა, ბევრი რამე დიწერა, ბევრს კრიტიკა ასე ესმის ბევრმა ისე დაიჯერა!

აკრიტიკეთ, აკრიტიკეთ... მერე რა მე? მერე რა მე? „ხელი ხელსა, ორიკა-ბირსა“ შენც იამე, მეც მაამეს. საქმე თუ გნა „საკრიტიკო“ გეყოლები მე მოწამეთ, თუ დამჭირდი, შენც გზათ იყავი მეგობრობა მძავე, იწამეს!

აკრიტიკეთ, იკრიტიკეთ, მერე მე რა? მე არ „მცხელა“! მე ჩემს საქმეს „გვაჭახრაკებ“ შეუძნებელთ. ნელა-ნელა!

წიწაკა.

გრიგოლი:—ღედა ჩემო, ნუ მაწყვეტინებ, ეს გრძობაა ჩემში დაგროვილი... ხომ კარგია? ეფროსინე:—კი, შეილო, მარა გეყოფა... გრიგოლი:—შევიწიერია, დედაჩემო, ოპერები განსაუფორებით „დაისი“, „ომონი“, მერი ფიკფორდი, „ილია-ლე ჩინეთი“ და სხვა. აი, მე გიმღერებ ერთ ოპერიდან, რომელიც მე გაგიგონე შესავალ ვარებიდან. გიმღერე ომონის არიას.

ეფროსინე:—რათ გინდი, შეილო, რათ, თავი დააბნებე...

გრიგოლი:—მაცალე ნენავ, (იწყებს—ესიკა—ირტ-ჰაშს თავში ხელს):
 ია ლუბლუ—ტება, ტამარა,
 ია ლუბლუ, ლუბლუ-ლუბუ (ღვარდება მადიდაზე, აიშლის თმას, იბლერს ხმას).

პაიდიომ სახნოი, ია ტება ლუბლუ;
 ია გსიო უკულუ... პაიდიომ (გაბნინს გულს).

ეფროსინე:—რაკა დევილუპე! გადამრევი შეილი იამიე!...

გრიგოლი:—(შეყვირებს):
 ნი პაიდიომ...—ია ტიბე პაკუფ.

ია ტიბე ლუბუ, ზადლუშუ, ზადლუშუ...
 პაიდიომ სკარეი, ტამარა. (მივარდება ეფროსინეს და დაველებს ხელს. შეშინებული ეფროსინე პირჯვარს იწერს).

ნე ილიომ, ნუ სინას ია ატამშუ...
 ახა, ახა-ახახახახა... ზადლუშუ (უკერს ხელს ეფროსინეს კისერში, და თითქმის აბრჩობს).

ესიკა: (წამობტება):—რას შობი, ბიჭო? რამე გადაგვრია? რას აბრჩობ დედაშენს? ვიი ამ დღეს (გამოგულვქს ხელიდან, წყალს ალვინებს და აბრუნებს).

გრიგოლი (გამოერკვევა):—ტოო ჩემუბა; გრძნობაა, განცდა არტისტის.

ეფროსინე:— ვიი ამ დღეს, აინა მოგელოდი, შეილო? ეს მიხაროდა?

გრიგოლი:—ეს არაფერია, დედაჩემო; მე ცხრაწლედიდან ვარ გამოსული.

ეფროსინე:—ვაი, იმ დღეს, და იმ ცხრაწლედი...
 ეესიკა:—ვაი, ლმერითო რეიზა გავჩნდი.

გრიგოლი:—თვერნი არტისტო ვარ ცხრაწლედიდან! (ფარდა).

ზარცხანბეგი.

ბენევიკტის სისტემა

წიშტრეტის გამგეთ არის ჩემი აგობარი აბუქარ ტუბსკინჩაძე, რომელსაც ამ ორი წლის წინათ მტებით დასაყვანებულ სახლში გავიყვანი და პატარა ხნის განმავლობაში დაემეგნობოთ კიდევ.

ამიტომ ვასულ შვებათს, თბილისში რომ ჩამოველი, საფურცლიდან პირდაპირ აბუქარს ვეწვიე დაწესებულგაბაში.

ლოდი სალამისა და ზვეენა - კოცნის შემდეგ, აბუქარმა დამსვა კაბინეტში, დამიწყო წინ ჟურნალ - გაზეთები და მიბარა:

— დადევ, თავი შეაქციე, პატარა საქმე მაქვს დაწესებულებაში, გავათავებ, საცაო, და წვივდეთ ჩვენსას, ვისადილოთო.

ჩამოვჯექი სავარძელზე და ღიძის ყურბანდით ვთავალოებრებ ჩემს მეგობარს. აი, მისი ვაგონებმა ტანს მალაღა, მოგზაო კისერი, რომელზედაც სახმობროსიღუნა თავისმავარა ღიძ ყურბანიანი არის საბდელი „ქვაბობა“ პიჯაკებული. „ქვაბზე“ უწმით და უფსაბოთი ჩამორჩეული აქვს ძვირფასი, მაგრამ თავით შედაობებით ზაწაწინტროსი რუსულ კიბროსიანი ხაჩაფუში. ცალი უღვაში მალაღა მიეშურება, თითქმის აბუქარის ელად თვლის ვარშოვბაო, ცალი კი კისერ მომტეილი ნაღველიანათ გაუფილნიკას დასეკტრის. ვალსტუტო, აღბათ, სახელოზე არ აქვს მიმავრებული, თორემ ყურბანზე არ მოეცეკოდა; სათავალები შუბლზე აქვს აწეული, თითქმის მხედველობა ეი არა, ტვინი არის სუსტო: ყველა ამ ნაჯღს ავიერგვიწებს კოჭლი ფეხი, რომელიც აბუქარის მითღს სხეულს სიარულის დროს უნდაშობათ არხვეს და ახალრებს..

აი, აბუქარმა დააქირა თითი ზარს, ცალი თვლით რაღაც ქაღალდს ათავილოერებს და ცალთი კი მარჯვენე კაბინეთის კარებს დაწერებოდა.

კარებში შემოყო ცხიკრი დამლაგებელ ქაღამა, რომელსაც აბუქარმა უბოძა:

— საქმეთა შმართველს დაუძახეთო..

ჩამოდენიმე წუთის შემდეგ, შემოვიდა საქმეთა შმართველი, დატეროთული აუარებელ ქაღალდებით. — ფუფუ! კიდევ ნივრის სურნი გვით პირიდან — უთხარა ზიზიით აბუქარმა და დუშაბა — მშათა გვეთ ქაღალდები?..

— თქვენ კარგათ იციოთ, რომ მე შუღლად ყველაფერს დროზე ვაგვეთო, პირიდან კი ნივრის სურნი მდის თუ ზოგოვლობის, ვე თქვენ არ გცნებათ, გვითოთ თქვენს საქმეს მოუაროთ — მოკლეთ მოუწო საქმეთა შმართველსა.

— ძალიან იმშვით აღვირი და ვნახით, როგორ დაბოლოვდება საქმე, — წიბურტუტუნა ჩემმა მეგობარმა და შებოტახილ ქაღალდებს დაუწყო სინჯვა.

საქმეთა შმართველი ჩამოვდა საკაზე და ისე რეშაკრით დააუჯღრბდა გამეტს, რომ გვეგონებოდათ — მისი მოსისხლე მტერიოა და, საცაო, სამელნის სთხლიშავს თავშიო.

აბუქარმა ვადათავილოერებულ ქაღალდებით შიარწოა ხელი, გადასცა საქმე მეთა შმართველს და შიამბა:

— შეგიძლიათ წახვიდეთ და თუ ეს საქმე დიღობურ არ იქნა მოგვარებული, ვაი თქვენს ტრავეს.

— თქვენ თქვენს თავს მოუარეთ — იმავე კოლოთი უძასუხა საქმეთა შმართველმა და კაბინეთიდან გასელოსას ისე, მოიაჯახა, ვარები, რომ აბუქარს სათავალები შუბლიდან უღვდა ცხვირზე ჩამოვარდა. მე უხერხულათ ვიგრძინე თავი და უწორო ღრმით ჩავევი ცხვირი ვაზივებში.

შემოვიდა ბუხალტერი, მაგრამ, რომ არ შემოსილოყო ის საცოდავი, უყუთისი იჩნებოდა. აბუქარმა მთელი ჯვარი მასზე ამოიყარა.

ლანძღვა - ვინიბით ვაუშპასინძლდა დაბოლოს სამახურლიდან 24 საათში მოხსნას და მასუხსებებაში მიცემას დაპკროდა.

— აი, თქვინი მოზენებინ ასლიე მხალ არის წყნობიძხა მოსულმა შეპანქანე ქაღამა და აბუქარს ვაუწოდა დაბეჭდული ქაღალდები.

— ჩამიდრჯერი მოთქვამს თქვენთვის, დაუციტებინათ ნუ შემოხვალთ მეთქი კაბინეტში ეს პირდაპირ თავს ვეუბლობა! გაბრანდით ეხლავე და შემდგნებს აღარ დამეზახათ.

მემანქანეს შემდეგ, შემოვიდა მოლოარე, მერე რეგისტრატორი; და დეკოკომის მდივანი და სხვები. აბუქარი ყველას უყვიროდა, ფეხებს უზარუნებდა, ემუქრებოდა, ლანძღვდა და უწმამოყო სიტყვებს აჯღრნებდა. არც თანამშრომლები აკლებდნენ ხელს. ზოგიერთი მთავარი ისე შეუბრუნებდა სიტყვას გამეტს, რომ მეგონა, საცაო კაბინეტში ხელმართული ზხოლოდა ატყვებდა - მეთქი. ზოგიერთები კი დამშვიდებით მოსწონდნენ აბუქარს ლანძღვას და მოწინებით უსრულებდნენ ყველა მოთხოვნებსა.

სამახურეო ვათავდა. თანამშრომლები გაიფანტნენ. აბუქარმა მოხსნა სათავალები, მომშრობა ცხვირსახითი თვლი და ღიბილით მომშარათა:

— ეხლა წვივდეთ ჩვენსა, ვისადილოთ, ოჯახსაც ვავაცნობა. ჩემს ვაგვირებებს საზღვარი არა ჰქონდა, როდესაც აბუქარის ოჯახში

დავინახე საქმეთა შმართველი, რომელსაც ღღეს დაწესებულებაში იმუნებოდა ჩემი მეგობარი. ენა ვებებრობი და ბუხგალტერი (აბუქარმა მისი ლანძღვა ვინებინათ იყო) ისხდნენ და ქაღარას თამაშობდნენ. ჩვენს დანახვაზე, ბუხგალტერმა ვა: „შალა ხილები და სიკოლოთ უთხარა აბუქარს. — შენს სიძეს, ჩემო ძამივე, ქაჭვი ვავინებ; მეთორ პარტიას ვუაგებ..“

— სუფრა ვაშლილი იყო და მაგონდთან ამკლავებელი სწორად ის მემანქანე ქაღამა, დაწესებულებაში რომ ენახე, პურსა სქარდა მე შევიკავე თავი. არაფერი გამოვკითხე ჩემს მეგობარს. მაგრამ, როდესაც საღამოზე შემოვარდენ თიანში შეზარხოშებულნი მოლოარე, რეგისტრატორი და დეკოკომის მდივანი და მთელმა კამპანამ დაიწყო კარტის თამაში, ჩემში ცნობისმოყვარეობამ დასძლია და შევეკითხე აბუქარს:

— შიამბე, კაკო; რაშია საქმე?!

— რა არის?!

— რა არის და ვერ გამეგია ვერავფერი, — დაწესებულებაში წულან ლამის ერთმანეთსა სქამდით, თქვენს ლანძღვა - ვინებებს საზღვარი არაქონდა და აქ კი, პირიქით, ერთმანეთს ენაცვლებოდა - ვითქი..

— ხახა-ხა!!! — გაიბახარბა ჩემმა მისგანბა, — უს, ჩემო კარგო ჩემი სიტყვებ ვახლავს! საიდულოებოთა, მაგრამ შენ, როგორც მეგობარს; ვიამბო. შენ თვითან კარგათ იცი, ეხლა სასტუკად გბრძინან ბიძაშვილობას და მამიდაშვილობას და წესებულებაში. აი, სწორეთ ამიტომ შემოვიღეთ ეს სისტემა. დაწესებულებაში ვლანძღვთ ერთმანეთს, ვავინებთ, ვითომდა შუღს ვიძიებთ, ვითომდა გვეუბნა ერთმანეთი. ენა ყველაფერი მხოლოთ ამიტომ კეთილდება, რომ ხალხმა არ გაიფიქროს, რომ ჩვენ ნათესავეები ვართ და ერთ ოჯახს ვეუთყვინებ; აი, საქმეთა შმართველი — ჩემი სიძე ვახლავს, ბუხგალტერი — ჩემი უფროსი ძმა, მემანქანე — ჩემი ცოლი, მოლოარე ცოლი ძმა და დანარჩენები შორი - ახოლი ნათესავეები. შენ გგონია, დევილია შენს საყუთი ცოლს დაწესებულებაში ლანძღვა - ვინებით იკლებდღ და ვიღაცას შორიულ ნათესავეთ დან უწმამოყო სიტყვებს იმენდღ? მე ვავიან რას იზამ? ყველაფერს უნდა ვაუწოთ ანვარიში ნათესავეთა ვაჭეთ. რვემა მაჩვენე და გაქცევას ვაჩვეუნებ“ -ო.

„ინდარბურში:—მე აქ ვერაფრეთარ კლასობრივ განსხვავებას ვერა ვხედავ... მაშ, ახე, „შერეულთა მოთავსობა“, სწორებით თავის ადგილზე, ნაბიჯით იარ!

გაყრილს სატრფოს ლაშველვერკის „იბტე-ლეკენცია“

მა ტარტაროზ, გეაჯგები არენი მივის შენგან კიდე, შენგან ვითოვ დამბარებას, — რათა ამ ლექსს დაბეჭდვდე. მე საწყალი მიჯნური ვარ, ჩემი გული ამაღ სტორისა, მგამს თქვენ მაინც შემობრალობთ მე, საყვარლის განაწირისა.

ოდეს ვიყავ ხელუხლები, ქალთა შორის იშვიათად, შობარშევის ვერა ვსთვლიდი, (თუმც ენლაც მყავს ბარე ათი).

მაგრამ მათში ერთი ვინმე ყოო ჩემი ტარიელი. (აწ იმისი გაყრისაგან დაერჩინლვარ ცარიელი). ჩვენ პირველი შეყრისათვის სიყვერულმა მოეცვა ძალა; გულმა გული შეითვისა, ვალდულე, ვადმიშალა...

მაგრამ ჩქარა ვამბურდა ესე ჩენი ნაპოქედი. (სწორთა თქვათ: „ფესით მიხვალ, სადაც არის შენი ბედი“)

მაგრამ ეხლა საღლა მივალ, აღარ ძალმიძს ფეხზე დგომა, საყვარელი დამეკარგა—სა ვაგიდა ეს აღდგომა გუჯრეკობით ვინც რომ შეზნა, შეგლას მთავანც აღარ ველი... სიბრაზსხვან გული მისის ისე როგორც ქვეშ—მუცელი, საყვარლო, მომივინო, მწრთავის ვიწვი შენთვის ეწიბა: ანუ მომეც განკურნება, ანუ თანა, შესანანება.

ს. იორაკელი,

სულმანათი შოთას სიტყვები—„რასაც ვასცემ შენია, რაც არა დაკარგულა“. ლაშველვერკის ინტელიგენციამ თავისებურად შეაბრუნა: „რასაც შე-სკამ შენია, რაც არა დაკარგულა“—ო, და უნდა მოგახსენოთ, რომ ამ თეორიას ზედმიწევნით ასრულებს, მხოლოდ, საჭურჭრო ის არის, რომ ბანდისან ზედმეტ ერთგულებას იჩენენ სმა-კამისადმი, და, თუმცა ლამით უჭრაქით არ გამოდიან, მაგრამ ხან გზას სახლისაგან კარგვენ და ქრაქით ულაღო ალაგას მიხეტიბიან, მიუხედავად იმისა, რომ ეს სოგ ჯერ ძვირათაც უჯდებათ.

აი, მაგალითი: 20 აბრისა ძირულის თემიბსკაშის თავმჯდომარემ, ამა, ამბერკა ხარატიშვილმა, კამანია გადაიხადა. განათლების მუშა მთელ შემიდგნობასთან ერთად, მოწყვეული ყავდა მეშვიდე საოსტატოს ნაღის უფროსი, ფლიმონ ბუ-აიძეც.

გათავდა წყევლება, დაიტვირთა უფინით ყველა, ვისაც რამდენის ტარება შეეძლო, და დეეშენ თავ-ქვე, მაქან ლაშქარკენ, ამ კრებულს ეჩნდილით წინ მიუძღოდა მოქ. ბუ-აიძე, მაგრამ, ახლად, მასწავლებელ-შირმა კალანდაძეს ამ მოეწონა სხვის ხელმა ასეთი ღამის მანათობე-ლი, სტაცა ხელი, წაშკლიდა, გააქანა და... და მართლაც ძალიან გაბედულ-ლი გაქნევით იმაშუკლისა ქალს შოგ ლაგებს შუა მისცა ცეცხლი. შეი-ძლება გროშას იქ ეჩნდილას ვაჭრობა უნდადა, მაგრამ, ნაცვლად ამისა, უფრო დიდი ცეცხლი კი გააჩადა.

უწვა ქალს კრებდენისმს ყმავეტე-ტორიას ჩელქები და სხვა. ამ გარე-ძობამ ფილიმონი ააღულვა და გააგულ-ლისა, გაქანდა. გროშას დაეჯახა და, რაც შეეძლო, მაგრამ წეიამისუნა. კალანდაძემაც მოგვერდი უგლო. აირია მონასტრო და, ჩხუბის მოთა-ვების შექდდე; ხელში შერაით გვერდებ დახელილ კალანდაძე და ხალათ შემოხებული ბუაიძე. ასეთი თითოთი საჩენებელია ჩვე-ნი ლაშველვერკის ინტელიგენცია. ლაშე კარგი ვაჭებს, მაგრამ ამ დვერ-კამ კი საქმე ვაგვიფუტა.

ლაშელი.

სოვ. მონასტრის-ძირი

მინდა ამავე მოგვერო, ერთი სოფლისა ტარტაროზ, თუ გასურს რომ ამა სოფელმა, შენ ხელის გულზე გატაროს. ესე ამავე, არ გრძილი, ვიქეტი, რომ ვეკატაროს, და ვთხოვ ეგრეთვე: ამ ლექსმა გოდორში დრო არ ატაროს. ნუ თუ არა ვსთქვა სიმართლემ, მეზობელმა რომ გამპაროს ერთ წუწკმა ღორმა ათასი შეავიწროვოს ვასვაროს. სოფელი მონასტრის ძირი, გულირიაში მდებარე, ხალხი ასხია მწრომელი, კვილია გულით მგნებარე, ქვეყნად სოფლი ვინ ჰპოვოს; უნაკლოთ უშაბინჯოთა, და ამიტო ვთხოვთ მობრძანდეთ. თქვენ თითონ რომ ვაწმინჯოთა. სიღობსტრო *) მუდამ ყყინა ფლიდი და ქვემპროზომელი ცოლი ყვის ღიზა და შეილი, სევასტი ენა მკრეულია. სიღობსტრის ცოლის საქმენი, არ ახალა, ძველია! მეზობლის შინაფონივლებს ვაყრა, ვამოკრა ხელია. არც ბუდიტ კვერცხი დასტოვა და არც დერგებში ყველია, იხესა, ინდაურს და ქააშა. არ ზოგავს წუწკი ვ... ჩენსა მასტო ცინცამქს; შობაჩა ინდაურია, ჩასასკევა გემოზე, მოყვრებს „პაქაშა ჰურია“! ვითორე ბელიპანიძის. კვერცხი მოპარა ბუდეში, ნოე ზოიძის ქათამებმა ერთმანეთს უთბრეს ნუგეში, ტარტაროზ, შენ კარგათ იცი, ვიცი რომ დნების გეარხელა! ეგრემც ღიზა და სიღობსტროა. ქერი მოგყარა კარხუდა: ქათამები ვერ გაავაწყვდიეთ ენაში, კარხუდელა... ვინაზე გვიმველო, ტარტაროზ, ცრემლი შეგვაშრო თვალზედა... არ დაფარავ.

*) ნუ თუ სიღობსტრო ყვეა ასეთია! ეგვი.

პროვინციული „მოღვაწე“

გოდება მფლანგველსა

ლორე, ერთი სკოლის გამგეს, რომელმაც სახლიდან სკოლისაკენ მიმავალ გზად სკოლის დუქანში შეუხვია, ლენინ-არაყიფი გამოიბრია და ახლა გაკედნილ დროს ასა-ნახაოებრივად აჩქარებს სკოლისკენ თავის „სახიდარს“: — შენ თუ იქ სხვისი შვილები გვლოდებიან, მე ხაკუთარი თორმეტი გოჭი მყავს დასაჭურებლად და უხეზად მიშლის ხელს მოვალეობის ასრულებას...

უკვე დადგა სიციხიანი ზაფხული, და სადარით ამიტოვად მე გულ... მაგრამ ვაი, უფულომა მაწულებს, თორემ სხვა ფრიც, აბა, რა შემაწულებს? იი, ფულა, შენ მოგიკვდეს მოგზიონი შენმა დარდმა, გულზე დამიდო ჰონის... ფიქრით გულმა დადაღუფი დამაწყო, და იშკილმა თავში გეგმა გამიწყო, ამ იშკილთ მე შემარჩება ფულა, პროკურორმა თვარ გამაიფო ტყვილები, ფიქრები ბიჭმა ხელათ საქმეთ ვაქცი, და საღარო პირვე წამოვავაქციე; ჩისტკა ვუყავ, არ დავერე გროშია; და ხადველი მუცდე ერთ სოროშია; და ექვამე მე კომისარს ყოველი, — დამეხარეთ. თქვენგან შევლას მოვედი. კომისარმა პიბხრა: „ოი, შე გაბასა!“. და ელმენით პროკურორს დაუძახა დახეთ ჩემი ესეც უხედურება, მოსამართლეს ჩემი არ ეყურება თათს კითხვით დამიბნია დავთარი ბოლოს მიბხრა: „თქვით ვულ-საჯ არი“ არ იცრუო, მოერიდე ტყვილებმა, თორემ გულში დავაყრა ამ ტყე უბას... წავხტი ბიჭი, დამეკარა გ. პიბხრა გულთარ: „შეველი, მომიჯიდა ირობა“! აშის შედეგე მოხდა ესე ამბვი. და ათი წლით გამახალმა შევიკო თავის...
სეკრილე ხაფინგილი.

გ ა რ ნ ი ს თ ე მ ი

შრომის შევილა მუშებო, რახედ პოეტიყინით? ბუბგალტერი თუ არ გვწყალობს გამგე მაინც ჩვენია.

სპირილით ვაკაბათე ჭარხნის ბუბგალტერია, მასზე ზეგრის რაქეს გიტყვიოთ რადგან მუშის მტყელია! უყვარს მუშის წვალემა, რომ შეუკრას ხელია, ანგარანშიც არ უშეებს, რიცა მუშმა სველია!..

ახლა ენახით მელიტონ. ანგარანის თეგია, კოტა ხრიაკები უყვარს, ძველი ნაბრისთაია!..

ექვე ნახეთ ჭალბატონს, აზნაურის ასული, ჭმრის ვეარს არც ვი დაიწერს თუნდაც არუქით ფული. ლევიანიც ვინახულით, სამუშაო აქვს დიდე: წყენების უქმ ფურცელაში წასძევა სალოკი თითია!..

გიხილით ალექსანდრეც მელაიე ჩინებანი, უყვარს მუშობს უქვითოს ჯამგირიდან ფული, აენასა თუ ნარლმა მას თეთი აქვს მოგებულნი!..

მეთვალყურე.

მონახეთ მწარე ნაყოფი მცენარის, ბოსტენულისა, მწყანიდან წითლად ვამოდის, ვახუტრეგებელი გულსა, ორი სახილით იოქმების.

ექვა და შვიდი ბერიტა, ჩვეს შევიდინი გვინდებ, სიგრიბთა მის-მეირითა. ჯერ ბოლოს მოკვეცი ერთ ასოს, შუაზე ვასჭრით კვალათა, ერთი ნაწილი ჩვენ გვინდა, ვართ მეორეზე მწყარალათა თავში დაუტყვი შარადს ნაკვეთი, არა მრთელია... კვლავ ჰპოეთ მიკვალბულთ: საცხედრე სამოსლოა.

ექვსი ასოთი საწერი, თეთრია იგი ფერადა, მუშაზე გაკვეთით მასაც, ირიგელს ბილებთ მრთელიადა. და დასაწყისთან შარადის მაწყვობთ მასაც რიგითა... შემდეგ მონახეთ ყვევილი ბალი-პირს ან ლობეს იქითა. ტანზე ქაცვებით შემოსილს, მას ბერიე გაუქარბია, არც სულ მინდობია, არც ბაღის, არც ვარდი და არც ხარბია. ყერი-ყარაობით ცნობლია, თავის კანტურით, ჩვევით, ექვსი ასოთი საწერი, მიე სამის ამორიგითა: მოსწყვიტეთ თავში ერთი ხმა, ბოლოში წყვილი-მრთელიადა, რაც მოჩინა, ყოფნის შარადს დასასრულ-დასაქვლიადა... და კაცმა გვირა გამოვა.

შ ა რ ა ლ ა

კნობლოს, ქვეყნის ბურჯისა, ერთი სტობის ავტორის, კვლავ იმ სტობის ურჩისა, ვანისტრე დიქტატორობით, ვინაც ვათქვა სახელი, ვართ მისი ბერეგერ სურათში შორიდან შორი მნახილია. არის მოსახლდრე საბჭოთა და იმდინდრე მტრიაც, არ მოსწონს ჩვენი წესრიგი, არც სახე, არცა ფერიცა. უყვარდა ცუცხლის ჩხიკინი კობლი და ფართი-ფურითა, იმად ჰყავდა ბერბის ანტიტანკ, რამდინდრე ჩვენზე უთითა... დამბოლს ჯანიც ვავარდა.

თეგია, ზოდინი დროებამ, სხვათ გამწერიველი ბერისა გასწირა საწურთობამა!.. გაქარა ვირის წესს მიყვი: და სთქვა უარი ძალაზე... აწ ჰვდია მყარალი ლემივით მიკრე ანტანტის ჰალაზე... თუქვა რა სანდო პირია ამ ხეღრმეც უქე (ხოველი, რა გავრბობლობა მჭირია, მოსკან აეს კვლავაც მოველი. მტრთ მიგზმით, მწარ ნაყოფს, მკვდარს და ქაციანს ყვარილს, თორემ არ ვახლდით უძინხით აყოლილ ერის ქაილსა... აწ მიხედით, დასტკბით, ინარეთ, თან გააფურობე ერთიცა, ღირსია იგი ამ ფურბობს, ვენებთა, მიოლად შექაერთიჯა!..
ენუქა.

შ ა რ ა დ ა

ცული ცულობას ვერ იზამს, თუ სამჭედლოში ჰკიდია, აუწყობ — გაუწყობელი ჯერ ისევ გასაყიდია. ჩვენ შარადისტების გვეკირდეება; ცული მთლად გამართულია ხის ჯირკვლის გასაპობაია ცისაკენ აბართულია. ამ ცულის ხისა ნაწილსა ბოლო ხმა მოაკლითა, ნარჩენი ორჯერ დასწერეთ შარადის მონაწილეთა. შემდეგი სამი ასოსთვის შორს არ მოგვიწევს სავალი; იქნება სახლში იხოვით, დაქებნით, საღმე კაკალი. იმის ნაჭუქი არ გვირდა, მთელი თუ გაპობილია. გულის სახელი გვეკირდება, შუაზედ გაყოფილია. ორივე ნაწილს არ ვეძებთ — საქმისთვის შევინებელია. პირველი სრულად წაშალეთ, მეორე სასურველია. შაბაშ, დასრულდა შარადა; იმადღენით წულშია! მკითხველო, რიდასა ჰუქურაბ? სიტყვა გიჭირავს ხელშია?...

ჩ რ ჩ ლ ი.

ნაწილი — გავივი, რომ მატყულებდი... მშვიდობით! მამიქ — ვისი საციკრედილი არაგვისთვის არაფერი მოთქვამს, და ხაიდან გავივი!

ტ ნ რ ბ ა ტ ა შ ა მ ი რ ჯ ა ბ ა შ ა

კ ო მ პ ი რ ა ზ ი ბ ი ბ ა შ

„მიიღეთ ესე — სობრანძი, ვახხოვდეთ აწ და შარადის, — სხვობს უსაქმოდა ყოფნასა გამოთქმა უწინ შარადის“ — ი. გვეწრთ. უკაცრავით და უწინ შარადის გამოთქმა აღიარაფერს აღარ ჰგავს. ამის მგალითს იძლევა თქვენი ლექსი, რომელში გამოთქმული „სობრანძე“ იქ თქვენითვის დაგვილოცნია, ხოლო აქ — სარედაქციო გოდისთვის.

ა ლ ბ ა ლ ი ა შ ვ ი ლ ს

მართალია, დსეველინიძია ეს თუ ნამდვილი სახელი და გვარი, — სწორით დროს შესაფერი გქონიათ. პირდაპირ „სასეზონო“, ვინაიდან იხლა სწორით აღიუბალია მოდაში, მისგან ეგრედწოდებულ მურაბის შარშვა, მაგრამ ეს კიდევ იმას არ ნიშნავს, რომ ყოველი თქვენი ნაწარმოები მურაბასავე ტიპილი იყოს.

აგიღოთ, მაგალითად, თქვენი „ხალამი ზაშა“ — ოქიან სწერთ:

„დიდი ხანია მსუროდა გამომგზავნა ხალამი, მაგრამ, ზაშესო, ვერ გოვა თავისუფალი დრო წაში“ — ი.

აქ რომ „თავისუფალი დრო წაში“ მაგვირად გეძებათ, მაგალი: „თავისუფალი ხალამი“, ან პირდაპირ „სამურაბე ხალამი“, მაშინ ეს ურღებამოჭრილი იქნებოდა ავტორზე.

ქ ე ვ ი თ თ ქ ე ნ ს წ ე რ ა თ :

„აქამდის ბნელი თბილისი ცრემლს ალარა ღდვის ცხარესა, ჩვენც, მიცემულინი სიხარულს, ვეღარც კი ვამჩნევთ დამება“ — ი.

ჩვენ კი ცნობა გვაქვს, რომ ბევრი ქუჩაში მოაოწივე დღის ცრემლს, ქუჩებში სინათლის გაძლიერების გამო. ამ რიგათ აქამდის ბნელი თბილისის“ ცრემლმა იმატა. რაც შეეხება თქვენს განცხადებას, რომ „ლამეს ეღარ ამჩნევთ“, იმაზე უნდა მოახსენოთ, რომ ჩვენსკენ ჯერ-ჯერობით არც თუ იმდენად ნათელია, რომ ზოგ ლექსში ბნელი და ნათელი აზრები ვერ გავარჩიოთ.

ბ უ ლ .

უ რ ი ნ რ ა ბ , (ზ ო გ ი შ ი , ლ ე ზ ბ უ მ ი ს მ ა ზ რ ა)

თქვენ გვიწვევთ თქვენ სოფელში უჯარდის გამოსავლევით, იწერებთ ასე:

„მაგრად მოსცხე შენი ხაზრე, „ჯადონსურ“ და ძლიერო, უნაყოფო მუშაობა, რომ დარჩეს ნაყოფიერი“ — ი.

ამდენი „ჯადო“ ჩვენ სახრესაც არ გააჩნია. მიმართეთ ცენტრს. ხოლო თუ „ცენტრიც“ მოშლილია, მაშინ სჯობს თქვენთან ერთად, თვით ეს საქმეც უჩინარი დარჩეს.

ჩ ი ს .

შეგზულბაუი წასვლა ღაგვიღრღა!

თაგვი (გულა-წვეტილათ):— წავიდნენ.. ყველანი წავიდნენს., სათაგურიც ცი აღარ ღასტოვებს სახლში!